

Szentkuthy Miklós

Amazonok római vadászaton

Szentkuthy – többek között – hátrahagyott egy több mint 400 oldalas, kiadatlan regényt, melynek kézírata a Petőfi Irodalmi Múzeum kéziratárában található. Én a sajtó alá rendezést volt lakásán, a Szentkuthy-archívumban őrzött, 1974-es gépirat alapján készítettem elő, melyet maga az író végig kijavított.

A pápák avignoni tartózkodása alatt (14. század) Róma „a világ királynőjéből koldussá rongyolódott” – amint a svéd Birgittáról szóló szentéletrajz írja. Három „amazon”: Szienai Szent Katalin, svéd Szent Birgitta és lánya, Szent Katalin volt az, akiknek tevékenységére, sőt Szienai Katalin személyes rábeszélésére tért vissza az akkor uralkodó XI. Gergely pápa a korábbi pápai székhelyre, a római Lateránba, 1376-ban. E rendkívül viharos idők történelmi ténye ragadta meg Szentkuthy fantáziáját, innen a sokat sejtető cím is.

Az alábbi részlet V. Orbán pápa diplomáciai viszontagságairól szól, s nem utolsó sorban arról, mennyire fontos volt Szentkuthy történelmi fantáziáiban az időtlenség, vagyis az anakronizmus, legyen az művészeti, politikai, mitológiai vagy vallási motívumok kaleidoszkópja.

Tompa Mária

Ennek a félig látszólagos, félig valóságos új római rendnek (*New Deal of God*: Isten új állammetódusa) volt köszönhető, hogy IV. Károly cseh király felesége elindult Rómába, hogy császárnővé koronáztassa magát. Útja tűrhető volt, nászút a hatalomvágygal, hiúság, páváskodás gaz pulcinello és hentes-miniszterek nevetséges és hülyén félreszabott parádében, ereklyék ajándékba a pápának katedrális-nehéz ereklyetartókban, – vaskeretbe feszített lovagi zászlók, közben üzletek, obligát harcok, máris a majd koronázó V. Orbán ellen kötött titkos szerződések titkos írással, elpártolások, szajréval visszaszökök, kémkedésre nagy gusztust kapó elillanó udvarhölgyek.

Szóval a vatikáni birodalom határáig a királyné vegyes processziója „tökéletes rendben” ért el, Assisi és Foligno környékére, itt azonban (Új Római Rend ide vagy oda) – az Avignon-párti (java része: Avignon-maszkos, kamuflázsos, köpenyegforgató) „seregek” szétverték a királyné lovagrendi, -rendű és -rangú sztárparádéját; kevesen menekültek meg, a királyné azonban mindenesetre.

Mindenki visszafordulásra gondolt, – fele logika, fele butaság volt ez a (rettenetből természetesen nyíló) gondolat. Követek (emlékszünk a sienai ügyeletes Rendkívüli Futárok házára...) rohantak Orbántól a királynéig, oda-vissza, a pápa szent mérgében már szedte magára a páncéldarabokat, hogy maga megy a királyné elébe, – derék apácáknak, papsapkáknak és sisaktaréjoknak úgy kellett, szinte kényszerzubonyba, kényszeríteni a pápát, hogy ne bocsátkozzék ilyen kalandba és főleg megalázódásba: a királynő majd azt képzele, hogy Péter utóda az ő gáláns, rajongó trubadúrja, és – hogy a pápa oly gyöngye, se pénze, se katonája, se Isteni hitele nincsen, és így nem koronázni akarja IV. Károly feleségét, hanem a királynő szoknyája alá bújva segítségét könyörögni tőle, tehát egyszerre lírikus citerás és jajgató, vesztes király lesz belőle.

A pápa, miközben (évig szökött vényomása miatt) ágyba gyömöszölték és a lehámozott páncéldarabokat valami utazókofferbe dobálták, – a pápa: dicséretes észelvűséggel kifejtette, hogy ő nem Petrarca, nem chanssoneuse, őt nem érdekli ez a IV. Károlytól a nyakába kényszerített érdek-ribanc, de az Avignon-pártiakkal most már aztán igazán örökre le kell számolnia. Hogy a pápának milyen legtermészetesebb igaza volt, rögtön (hanyadszor?) ki is derült: egy katona (szabad belépő cédulával Orbán hálószobájába, páncélos vaskezeivel nem tudta megfogni a kis papírdokumentet, enyvel ragasztotta egy markotányosnő az ágyvédő érclegyezőre), ez a katona kijelentette, hogy titkos római szervezkedést fedeztek fel a királynő koronázásának megakadályozására. Egyes források szerint, – van sok, – IV. Károly maga is eljött feleségével, – más források (romantikusak, mesés széphistóriák) a királyné „magányos” utazásáról (les détails piquants) beszélnek. Utóbbiak természetesen kelletőben felelnek meg a *Breviárium* stílusának.

Róma maga ugyan erős (?), az összeesküvőket ki lehet kaparni rókalyukaikból, vagy mindig kissé ferdülő vártornyaiukból, vasra verni, csüngő násfaként akasztófanyakakra báli dísznek felakasztani, – de: biztos ami biztos, a királyné rejtett utakon, és áluhákban utazék tovább, míg Rómát eléri.

Futárok újra ez ügyben oda-vissza. A királyné beleegyezett. Néhány istenhiába, csatahiába, szerelemhiába apró kaland után megérkezett Rómába. A pápa titokban fogadta, – a találka-szoba mellett *balra* Orbán öltözött szinte keleti díszbe, világhatalmi pozícióját jelképezendő (bizony csak jelképezendő), krisztusi reprezentáció, anyali kórusok protokollja. A találka-szobától *jobbra* viszont IV. Károly felesége volt hasonló dolgokkal elfoglalva, öltöztették a sok bűdös álruha után (azok a kis leveses tányérmű lavórokban való mosakodások az erdőkből vagy vakondtúrás falvakban semmit sem értek, toalett-készletét meg már rég ellopták megszökött udvarhölgyei) – a pápa előtt teljes királynői díszben kellett megjelenie (a még teljesebbet persze a császárnővé koronázásra tartogatta). Mind a pápa, mind a királyné obligát udvari bohóca persze kikukucskált minden képzelhető helyről, – később Orbán udvarmestere felfedezte a dolgot és büntetésből mindkét bohóc szemét fekete, tojásdad posztóval leragasztotta, orvosi segítség nélkül ők maguk nem tudták volna leszedni.

Az első nagy (ugyan miért is nagy?) randevú royal és teologal V. Orbán pápa és IV. Károly felesége között megtörtént. Az első szcena nyilvános, a második már keserű keserves kettesben. Ez utóbbi alkalmával (sokféle okból) azt beszéltek meg, hogy a királyné a koronázásig, – három-négy napról volt szó, – továbbra is rejtkezve marad, nem a Vatikánban (ismét sokféle okból), hanem?

Rómában öt vagy hat régi házat őriztek (papok), – hívek nem léphettek be, csak kívül volt falhoz ragasztott, festett vagy domborműves oltárak, – ezekről a házakról azt mesélte a legenda, hogy még az ókeresztény időkben épültek, bordélyházak voltak és mint jól tudjuk, a szadista császárok a vértanúságot áhító szent lányokat és asszonyokat, a sok többi kínzás között, ezekbe a nyilvános házakba lökték, hogy részeg gladiátorok meggyalázzák őket, de ez Jézus akaratából sosem sikerült. A pápa azt ajánlotta, hogy egy

ilyen (most legszentebb) házban bújjék el a királynő, válogasson az öt-hat „zárt templom” közül, – szerzetes férfiruhában éjjel megteheti, – aztán amelyiket a legkényelmesebbnek, ereklyével legdúsabban töltöttnek találja, ott maradjon meg. A titkos érintkezés a pápa és a királyné között természetesen szakadatlan.

IV. Károly feleségének (és bárkinek) valóban tyúkeszűnek kellett volna lennie, hogy ne lássa első pillanatban: a vértanú szent nők házai *nem* Diocletianus és Decius idejéből valók, – ötven vagy száz év előtt épült házak voltak, tojásdad-kilincses, fehér vagy faszén-ármnyalatú ajtókkal, – elhagyott kis kastélyok vagy szállodák, schönbrunni sárgára festve, egyszerű neoklasszikus oszlopokkal, teraszokkal, háromszögletű timpanonnal, – a zöld, vastag, halszállás fakapuk mellett nehéz kőgolyók, téglalap-szögletes, lejtős-lejtő láncokkal; az egyiknek belső homlokzata előtt végtelen gyeppel, kerete óriási fák sora (szépségük lényege, hogy törzsük *nem* látszik a néma lombesés mögött vagy alatt), – kis túlcsvart piskóta-tóban őszi levelek, minden színárnyalatban, különböző mélységű rétegekben, az örök csend és béke lebegő emblémái. Másutt? Újra pöcöbe hányandó Cézár-babérlevelek, séma-buddhák, séma-lótuszok, séma-rózsák, császárok pénzei, püspökök pecsétjei, poeta laureatusok (röhej in ipso, buffonéria babérai), Caravaggio tükör-Bacchus szőlőlevelei, bizony ilyen levelek is vannak. De az efféle levelek történelmi kép- és gondolatársításai után – újra vissza az első tő első leveleihez, elégikus, örök, egyetlen szépségükhöz: a szépnemlét, a szépmedál, a békalencse, a hosszú hínár rejtélyzöld, öröknásztalan menyasszonyi fátylai.

IV. Károly felesége szerette, ha férje *Carolinának* nevezte, – persze a nő találta ki a dolgot, hadd higgye a király, hogy mennyire egy test és egy lélek az ő egyetlen urával, – ura volt valóban, méghozzá nem is zsarnoki, hanem házasságjogi értelemben. Carolinának feltűnt, hogy majd minden szobában, az intimus szűk folyosók falain provokatív nagypénteki fekete függönyök voltak kifeszítve, alsó két csücsküknél apró kis aranylakatokkal a falhoz zárva, szinte csak ékszerek, a kulcsluk foglalataként. Carolina – egyedül – próbált mégis a függönyök mögé kukucskálni, tapogatózni, egyelőre nem látott semmit, – erre egyik udvarhölgyét hívta, az magasra tartott egy sárga gyertyát, Carolina feszítette, feszítette a zárt kárpitot, el a faltól, – a láng egy helyütt bele is harapott, – s mikor lehúzott pompon-papucsával eloltotta a kis tüzet, már sikerült is látnia valamit...

egyébként amerikai szélhámosok – festők? – nem ugyanilyen technikával dolgoznak? Mikor képeik összefoltozott zsákrongyokból állanak, egyik helyen cigarettával lukat égetnek ki belőlük, – másik helyen piros tubusnyomással (zöld fogpaszta is lehet) pöttyöket helyeznek el a vitorla-durva szöveten. Carolina még a packákat is utánozta, mert míg papucsáért lehajolt, retiküljéből kezére folyt rosszul bedugaszolt körömlakkja.

Mit látott? Egy festmény szélén női akt, mellől le a dombig, hasa úgy gömbölyded, mint a csigák gömbölyűsége óriási lapuleveleken, egyébként vérvörös ruha volt valahol rajta, égő tűzből estélyi kosztüméria vagy női ördög, bálozó bíboros, tán pünkösdi drapéria egy csontvázon, a feje ló, haja óriási madárfészek-matéria, magas, de hosszú rongyok lógnak le róla.

Evidens: a függönnyel lelakatolt képek vagy freskók rendkívüli egyértelműséggel szerelmi tárgyúak voltak, már ahogy rendes abnormális hölgyek, például „Carolina”, a szerelmet elméletben és gyakorlatban „kidefiniálják” magukból és „beledefiniálják” másokba (az eredeti latin szövegben a dolog hittanilag csillogóbb: ex-definita in-definito).

A folyosó végén papok jöttek, a királyné (nem túlságosan) megijedt, két pap ott helyben összeveszett, – az egyik szinte exkommunikáló, keresztelő-jánosi mozdulattal intette Carolinát, hogy óvakodjon a kísértésektől, és rögtön kinyitott egy szemben lévő ajtót: ereklyés szobába nyílt, egy oltárfele asztalon az imént látott parázna bíboroshoz hasonló tógaféle, shakespeare-véres bársonytakaró hevert, – ilyen ereklyékhez kell imádkozni a kísértések ellen!

Később, már bent a szobájában megtudta udvarhölgyétől, aki megtalálta mind az ereklyék, mind a szerelmi ábrák templom-múzeumi katalógusát (a sok miniatúrától inkább mezei virágcsokor, mint könyvecske volt), – Carolina megtudta, hogy az a holtan összeesett bíborpalást távolról sem olyan tiszteletré méltó ereklye, amennyiben: az ebben a házban is gyötört keresztény mártírnő vőlegényéé volt, – a menyasszonyt már lefejezték, ruhátlanul a mártír-dramák publikuma közé dobták, – a vőlegény erre, a rája váró lefejezés előtt, odarohant halott menyasszonyához, bíborköpenyét letépte magáról, szorosan bepólyálta vele a szent nőt, a rászálló, húslegyekként tolatkó közönségbe bele-belerúgott, és most ő, hófehér ingben ment vissza a hóhér elé, hogy végezzen vele. De ekkor a római császárné, aki romantikus és szerelmes természetű volt, ezt a szerelmet látva zokogni kezdett (közben lelke mélyén – mivel ugye romantikus és szerelmes természetű volt – a keresztény nőkhöz vonzódott), és megtiltotta a hófehér ifjú kivégzését, amit az vígan tudomásul is vett; a császárné adott az ifjúnak (a levetett bíbortóga helyett) saját köpenyeiből egyet, estére a császári kertbe hívta, addigra ott lesz már a bíborba csavart menyasszony holtteste is, és (titokban, ketten) fogják az egyik császári villa parkjában eltemetni. A császárné eleve megengedte, hogy az ifjú a jövőben titokban, éjjel meglátogassa menyasszonyát és utána, még nagyobb titokban az ifjú beszéljen neki a kereszténységről, és a császárné ölében sírja el pótolhatatlan veszteségét. Ez volt tehát a tudós kis udvarhölgy szerint a bíbortóga története, mely tóga előtt való imádkozás az egyik pap szerint hatékonyan óv meg a nem tiszta meditációktól és akta akt akcidentáktól.

A veszekedés abból állt a két pap között, hogy most megszólalt a második, nyilván sokkal magasabb pozícióban lévő ecclesiasticus ebben a lupanar-káptalanban, és az igazi erő és felsőbbbség csöndes hangján, bonbon-édesen és szigorral megjegyezte, hogy ő – V. Orbán pápával regulatív reguláris egyetértésben – eleve mindent megengedett a holnapután már „római császárnő” Carolinának (ez közben hazugság volt: a királyné érdekében és a szájkaszkodó frázis-fráter szenteskedő szövegelésének gyűlöletéből születvén), mire a királyné természetesen tünetőleg szentképeket keresett a nagypénteki képtakarók alatt, – látván előbb a Tiberius- és Decius-korabeli fertelmességeket, – még csak szenvedélyesebben erősödött meg császárnői és királynői lelki tisztaságában, – koronázási szentgyónása és szentáldozása így sokkal viharosabb lesz a Szentlélek „specific” leszállása idején.

A papok elmentek, Carolina egy szót sem szólt, – ha ott maradtak volna, akkor se mondott volna semmit (vagy olyan erőset, hogy az nem egy imádságokra való Breviáriumba illik).

Carolina és corteggianája, jeleztük, sokat beszélgettek éjjel a szobájukban. Az udvarhölgy a viperácskák piszén szisszenő nyelvvel fantáziált: a régi római császárnéről, a menyasszony temetéséről, a bíborpalást szőnyegként való kiterítéséről a császárné hálószobájában, – hogyan tanította az ifjú még alig-alig vég alakú Crédókra a császárnét, aki az ifjú mellett akart imádkozni a mártírmenyasszonyért a leterített bíborszőnyegen, etcetera.

Az udvarhölgy (allegretto) a hajnali zsolozsmáról érkező praepositus paptól kertelés nélkül elkérte a függönnyező lakatokat; a pap a legnagyobb szívéllyességgel azt most (váratlanul?) megtagadta. Az udvarhölgy, kissé pimaszul megmarkolta a fából faragott kóruszék figurális karfáját, kéziphentető végét, megmutatta a felhajtható ülések alulso faragásait, – nem éppen az ultima castitas fétisei! – és megkérdezte (szeme türelemjáték vagy gyerek-rulett pergő golyója): hogyan egyeztethető össze az egész unam sanctam katolikus világban az ilyen szerelmi (“e kifejezés enyhe”, ahogy egy szilveszteri paródia-sláger mondta) faragványok, rajzok, meg Vencel-király fürdőskurvái a Bibliája margóján, vagy Miksa császár Imakönyvében a WC-vagabondázsok, – mindezek hogy egyeztethetők össze, tán egy évezreden át a legtisztább Angelus-imákkal és az „Ige testté lőn és miköztünk lakozék” világgal? – mindezt igazi ancilla Dei áhítattal, hulló levél sóhajjal mondta az udvarhölgy.

A pap úgy mosolygott, mint aki tudja a téma és tény legkönnyebben támadhatóságát, ugyanakkor – őáltala finom filozófiával és igazi

műtörténeti tudással – megvédhetőségét is. Közben óriási zsebéből valami hosszú drótot vett elő, mintha öntudatlan babrálás volna csupán, kvázi zavar, hogy most udvariatlan lesz és nem tartja méltónak a Hölgyet a közelebbi magyarázatra, – a drótot csavargatta, fonta, kampókat tekert ujjai köré, töviseket és gyűrűket fabrikált – aztán a játékot (koszorúfonáshoz kellett? szegfűk és rózsák svindli fölegyenésítéséhez?) zsebre dugta és mentegetőzve távozott.

A kóruszések magasabb soraiból még mindig döcögtek lefele a fráterek, páterek (csak a királynő jelenléte miatt volt belőlük ennyi), halszemeikkel a dobogókat, saját lábukat nem látták, csak úgy (vakis, toty-toty pingvinek) ejtegették vaktában remegő hasukat a pár lépcsőn, – sárga őszi tököket gurítanak így disznóknak szekérről paraszton.

Az udvarhölgy a megszakadt, vagy el sem kezdett teológiai és műtörténeti beszélgetés után („serenade interrompue”, vagyis az életünk) kifulladásra futott vissza Carolina szobájába, nem szólt egy szót sem, kotorászott a „szerszámos” ládjában (legrafináltabb kozmetikai és szerelmeskedés-technikai holmik, a rend és káosz sajátos keveréke), és hamarosan talált egy vékony, de erős dróttekeresztet, volt a barkácsoló ládjában fagyasztott kakastaréj is, „mágikusan” preparálva a koronázásra, ijesztő mellbimbóként használandó; ha a taréj fekete kakasé volt, a keblek még vakítóbban fehérek lesznek, „jó az öreg a háznál” – dűnyögte magában az udvarhölgy.

A drótból (megértette a főpapot) valami fúrót, crucifixet, kalapácsot, x- meg meg y- villát készített, és máris hívta magával Carolinát; e tolvajkulcs segítségével (éjjel, bár most már bizonyára nappal is lehetett volna) sorban kinyitogatták a lakatokat és sorban végignézték a képeket.

Jól ismert sorozat, de ha az ember véletlenül éppen disponálható hormonokkal és kagylóból kiszoruló belső igazgyöngy-könnyyekkel rendelkezik, akkor fogékonyan akkreditálható eszközök... vak játéka ez a hűsnak, kiszámíthatatlan, hol süket, hol „Vivaldi”-vibrato, hol mélymelankolikus közöny, hol túl-vágy láza, nem tőlünk függ, többen slendriánul rátűzték erre a „szerelem” vinyettát, mint a szórakozott kertészek az avignoni parkban a botanikai névjegyeket, szinte sírtáblácskákat.

Például: vastag festékmassza földre terített lepedőn, – erre a „festő” ruhátlan nőt hasaltat bele, utána a nőt a „képvászonra” húzza: a nő mell, has, comb daktiloszkópiája – kész a kép! Az ilyen műalkotást, beat-zene kíséretében „komoly” közönség nézi.

Más: *Lót és Leányai* (még szerencse, hogy itt és most először szerepelnek...). A „művész” (kupleros-madám, üzletes, csaló, skizofrén és infantiázisos élő szereplőkkel lejátszhatja a jelenetet, – most, ő szép századunk, Bach orgonaművek hozzá!), élő maszkot készít nagykanálból öntött gipszszel az egész „gruppé”-ből (Pompei hamuhullái...).

Más: fekete, teljes napfogyatkozásnál nagyobb napszemüveggel női arc, dióbarnára lesülve, halványlila nyitott *párna-ajkak*, rúzs-rudacskaival közelít szája felé.

Avagy: David Bailey „Box of Pin-Ups” fotográfia-könyvéből egy USA-táncénekes aktja a *keresztre-feszítés* pózában!

Ennek ikre: Yukio Mishima japán regényíró fényképe, mint Szent Sebestyén (a regény címe jó, Breviáriumba való: *Egy maszk* vallomása; egyébként a japán chap teátrális öngyilkossággal vetett véget életének).

Újabb: *Sunbeam* autó-reklám, szétrúgott lábú nő lovagolja a kocsis orrát.

Továbbá: Dürer-pontosság és szecessziós hajlomb, hajhínár keverékben fellatio infallibilis. – et in illo-eodem tempore: faillite dephallique... most röhögünk... Picasso-*Minotaurusok* és ökönyál-kontúrból álló lányok, – talán gyógyíthatatlan frigiditásukra ők is épp úgy keresnek írt a vadbika, vad-vadkan flörtben, mint Salomé annak idején a „szörnyetegszőr” Keresztelő Szent János hidegtálon szervírozott maszkjában...

Folytatódik. Hokusai *Álmodó Nője* (egy halász felesége) kígyóval, békával, reverenda-gomb talpú polippal, épp ott, ahol kellene, Fallida e Vagghini szicíliai prehisztóriába visszanyúló gyűjteményének egyik népmeséjére emlékeztet (könyvészeti adatok most mellőzve).

Carolina és az udvarhölgy ön-tárlatvezetésük után, hajnal felé, visszatértek szobájukba. Szebbet képzelni sem lehet, mint (eredetileg holland típusú) csillárjukat: világoskék, kékszeme, kékvíz, áttetsző selyem-majolika gömb, fölötté ugyanebből a nimfa-véna anyagból kuglibáb (divatba jött ósanya-szobrok kortalan-mélyre süllyedt korokból), – a gyertyatartók ágai hosszú, hajlékony vízinövények, csikóhal-gerincű feketeeréz giliszták, – soha égi fény tisztasága, angol kastélyok luxusa és eleganciája, túlfavorizált biológiánk, lebegő paragraf útvesztők, Kleopatra öngyilkos kosarában S-balerinázó kígyók, angyali jóssággá üdvözült gorgó- és medúza-fürtök, mise-csóku szőlő-ölelések, bújócska, áldás, szimmetria, Capri kék-barlang, víg-fűzfa – így még nem egyesültek.

Carolina és első barátnője nem voltak álmosak (II. Frigyes császár arab és zsidó orvos-professzorai szerint, évtizedes kutatások eredményeképp, az ilyen álmatlanság indokolt); a barátnő szerszámos-ládjából gumigyűrűvel átkötött részletes római térképet – benne gyémántkereszt V. Koronázó Orbán pápa számára – vett ki, tévedésből, – vissza is dobta (csak nők tudnak valamit így táskájukba visszajuttatni). De hamarosan megtalálta pasziánsz és egyéb francia kártyáit, hasonló gumigyűrűvel körülszorítva. A kártyákon a fenti galerie-Galéria képeit felülmúló illusztrációk – egyik történeti forrásunkban valami más társasjátéknak – csak szeméremből való helyettesítései voltak... tökmindgy.

Ezután a barátnők mégis elaludtak. Ébredés után Carolina, az ágyba hozott reggeli tojás héjai és somlekvár mellé-cseppjei közé sáncolva, viharos párna-támasztékok között, még mézesen ragadt csipáit dörzsölgetve, azonnal a következő, parancsoló programmal állt elő. Tüstént hagyjuk el ezt a házat! A szent mártírnő és a lupanar összes emlékeinek top-quick agyó! agyó! (sürgősnél is sürgedelmesebben), mivel így vagy úgy vagy akárhogy, ő, Carolina, egy okvetlenül bekövetkező botrány nagyon is bűdös előszelét érzi. Carolina azonnal magához hívatta a szentház főrendű főpapját, – máris rázta a csöngőt konfesszió-matéria nyelvvel, – bejelentette, hogy koronázás előtti gyónását ma délelőtt akarja elvégezni, mégpedig leendő császárnőhöz méltóan, *nyilvánosan*, egy római színház romszínpadán. A hallgatóság a félkörökben gyűrűző romszőllyékben, romkarzaton foglal majd helyet, utána ő, Carolina jelenti ki a maga által választott penitenciát, vagyis: vezekelni fog abban a templomi kriptában, ahol a Rómában meghalt *idegen* országbeli királynők, hercegnők (kedvenc zenélő-szolgálóikkal, pincsikutyáikkal, legrejtettebb amulettjeikkel és talizmánjaikkal) vannak eltemetve, fali erkélyeken vagy föld alatt rézlappal lefedve, – magányos szarkofágokban vagy, ha gyilkosság áldozati lettek és szétmarcangoltattak, lámpa és misekehely-alakú, nem szent relikváriumokban.

Ugyanakkor V. Orbántól azt a nevenséges apróságot is kéri, hogy kriptai vezeklése alatt udvarhölgy barátnője is vele lehessen...

puff! – a lágytojásos kehelyke felborult a reggeliző tálcán, mikor Carolina hirtelen felhúzta térdeit a steppelt paplan alatt, a sárga lé engedelmesen kanyargott a gravitáció útjain, egyik ága a paplanon, le és bele a bóbíta-papucsba, másik ága szépen körülölelte a piros *St. Moritz* cigarettadobozt, gondosan összeragasztotta a szeszélyesen kiálló szivarvégeket, a fekete számlapú karóra üvegéről gyáván visszacsúszott, megelégedett, hogy egy cipőkanál lyukába folyjék, és felindítva, félig már fagyva, a tárgyaknak előírt tökéletes bánatot, kilehelte lelkét egy összegyűrt fehér papírszalvéta szirmaiban, – a tojáslé jeges érintésétől egy szírom ezredmilliméterre kinyílt, és a maga papír- és selyem-nyelvén alig hallható recsenő hangot adott...

V. Orbán, igazi szent volta ellenére, száműzöttnek érezte magát Rómában, mert minden erőfeszítése ellenére, sehogy se lett a pokolvárosból *Roma Sacra* (gyerekkori emlékei egy hatalmas, piros albumról, aranybetűkkel a két latin szó a vászonba vésve!)...

mikor V. Orbán szinte Hióbként üldögélt vatikáni aszkéta-cellájában, a keskeny várablakból nézegetve a várost, – amúgy is

szédülten ébredt, ehhez még háromlábú széke táncolása az egyenetlen kőpadlón...

mikor V. Orbán meghallgatta a jelentést: a koronázandó IV. Károly-né – tervezett – nyilvános gyónását, a rom-színházat, a vezeklést a hontalan holtnök kriptájában, a társalgónó jelenlétét a penitencia-bunkerben, stb. – irtózatos haragra lobbant. Neki ez a tolvakvó fantaszta, hisztérika, hatalomvágyó színészne ne dirigáljon! a végén talán saját maga fogja megkoronázni magát! és kedves férje körülzárja hadával a Vatikánt, a Lateránt! leszedi szent Orbán fejről a tiarát, szemben az önkoronázkodó babiloni fuvoláslánnyal! A királyné kizárólag, csakis nála, Ötödik Urbanus Urbinál gyónhat!... színhazugság, színelhallgatás lesz vagy lenne úgyis minden, – de hát nyomorult diplomácia is van a világon, – Isten átka rajta!

Hogy rohanna Orbán inkább egyenesen az Assisi szent Porciuncula imakunyhójába, a Szentlélek téli madáretetőjébe, madármelegítőjébe! Hogy szerette régen ezeket a karóra állított házikókat az avignoni parkban!

A nyilvános gyónás ugyan utálatos komédia Carolina részéről, de valamilyen formában (látni fogjuk mindjárt milyenben), a bíborosok terrorisztikus tanácsára mégis *engedélyezni kell*, - nagy szent spektakulum ez a római népnek, egyetemes európai politikai jelentősége sem lebecsülendő, – a kriptai vezeklés viszont rövid legyen, a felső szelelőlyukak, légkanálisok zárva legyenek, őrség, papság körös-körül *nem* méla lesben! – hogy így lesz?...

A nyilvános gyónás rendje: nehéz Krisztus-tallérokért V. Orbán (ezt kell tennie egy – szentnek!) a mellette álló (?) főuraknak és főcsőcseléknek, főpapoknak és főhülyéknek elrendelte, hogy jelenjenek meg a romszínház kőpadsoraiban (az utolsó koldus pontos nevét és lakcímét is felírták, ha ugyan volt neki), a fülüket sűrű viasszal fogják bedugaszolni megfelelő, e célra kirendelt közegek. A pápa ugyan tudta, hogy Carolina „nyilvános gyónásában” talán még a legapróbb bocsánatos bűnöcskék sem fognak szerepelni, de azért esetleges botrányokra mégis jó lesz számítani. A süket „hallgatóság”-nak elkárkozás és lefejezés terhe alatt meg kellett esküdniük, hogy a viasz-históriáról sirig hallgatnak (hosszú sorban álltak eskütételre, feszületek előtt, szintén e célra rendelt közegek kíséretében). Carolina *készen kapja meg* leírt bűnlistáját, – ez pár pillanattal később jutott Orbán eszébe, ő írta, a kézirat ma is látható, akadémiai engedéllyel. *Ezt* fogja Orbánnak a színpadon felolvasni... érthető, hogy ezért ki sem lesz boldogabb, mint maga Carolina! A bedugaszolt fülek dacára meghallgathatatlanul *halkan* fog gyónni. Ezt meg egy vatikáni camerlengo találta ki, Isten tudja, miért, hiszen a királyné úgyis csupa szűzike-őzike pekkadillákat fog felolvasni a pápa előrenyomtatott gyónócédulájából, – viszont, hogy a közönség, a viaszos is „hallja”, a padosorok között trombitáló, hiszterizáló, hajukat tépő nőszemélyek fogják ordítani Carolina „bűneit”, vagyis: majdnem a legszentebb asszonyok életébe illő *erényeit*. A romszínházat két mérföld körzetben katonaság veszi körül, skatulyákban-gyufaszál sűrűségben.

A szabadtéri színjáték ment mint a karikacsapás: Orbán számára, mint Krisztuson az ostorcsapás, a Fájdalmas rózsafűzérben mostanság mindig ez a titkot, az ostoroztatást imádkozta legszívből-szakítottan.

A római romszínpad baloldalán, vakító reflektorfényben a pápa legdíszesebb, világalurmi, világhatalmi jelvényei: arany (üres!) trónus, felette baldachin, függő-függönyén hihetetlen méretű címer, a trónus támlája mögött magas rúdon a tiara, a trónus mellett két kis sötétvörös zsámoly, fehér és aranyozott oroszlánlábakkal, a bal zsámolyon a főpásztori gyűrű, jobb zsámolyon keresztbe fektetve a főpásztori pástorbot. Aztán: egyik oldalon, majdnem a színpad (passiójáték... Euripidész...) közepéig tíz, szorosan ülő bíboros, – másik oldalon, a színpad bal végéig, szintén tíz bíboros hasonló kellékszerű elrendezésben.

A színpad közepén a pápa egy letört korinthusi oszlopfőn ül, Szent Jeromosként derékig meztelen (ő, bár igazán Jeromos lehetne!), – az oszlopfőtől elég feltűnő távolságban bojtos dunnapárna, királynői címerrel, ezen térdel a királyné (feszés fekete bársony, szögletes kivágás...) és olvassa fel a pápa által fogalmazott bűn-lajstromot. A „viasz-dolgok” is rendben (hála az Égnek, semmi botrány, és így fölösleges is volt a marha viasz-trükk!), – a „Bűnöket” kürtőlő Erinnys-angyalok és sirató hetéra-Magdolnák a nézők között szintén tökéletes rendben.

Mit olvas Carolina? Mit bögnék szillabus szerint a Magdalai bögők? Elvégre nekünk nincs sem mire való hülye viasz a fülünkben. Persze csak szerény szemelvények, de hát mégis...

„Isten nevét hiába sose vettem, de vadászatok alkalmával a hajtók káromkodásait mindig hallottam, és nem mindig tiltottam meg, bár legtöbbször igen, viszont nem személyesen, hanem kirendelt gyóntatóik által... Szentmisét sose mulasztottam, kivéve egyszer életemben, bár akkor női gyengélkedésem miatt maradtam ágyban, és hétfőn bepótoltam... Ilegen isteneket sohasem imádtam, vagyis modern nyelvre lefordítva, eretnek tanokat soha meg nem hallgattam, ellenpápákat sohasem támogattam. Egyszer egy udvari tanítóm görög filozófusokat olvasott fel nekem, és én némi bűnös érdeklődést éreztem, igaz, hogy csak körülbelül tíz percig, de ezt is kárhóznak érezvén, férjemet megkértem, hogy fizetés nélkül azonnal távolítsa el az udvarból... Egy másik alkalommal egy ungharéz költő és lantművész arról énekelt nekem, hogy Ádám és Éva nem tartottak egyházi esküvőt, Salamon királynak háreme volt, sőt Krisztus urunk korában is volt engedélyezett többnejűség: ezek a paródiás, travesztias és szatír-szatírás chansonok mélyen felizgattak, igaz, hogy abban a – majdnem késői! – pillanatban, hogy izgalmamnak tudatára jöttem, azonnal elfojtottam magamban mindent a Szentlélek meg nem szűnő segítségül hívásának köszönhetően... Gyermekkoromban barátnőim egyszer valahova elhívtak az erdőbe, mondván, hogy ott nagyon jó lesz, – én ugyan oda és soha és velük nem mentem, de vétkeken izgatott, hogy mi lehet az a „nagyon jó”, – se tőlük, se másoktól efelől nem érdeklődtem, ebben a pillanatban sincs leghalványabb sejtelmem se róla, hogy mi lehetett az, de mikor egyik udvari papunk „rossz lányoknak” nevezte őket, a Szentlélek sugallatára dajkámmal véresre verettem őket, ha ugyan ez a cselekedetem elegendő jóvátétel első, rövid kíváncsiságom bűnéért...”

A gyónás után és a koronázás előtt: szent (a hivatalos egyház csak *boldoggá* avatta) Orbán pápa sirását és kiáltó könyörgését hallották éjjeli őrei, bohócai, különböző Vatikánba beépített képek, – a pápa hálószobája melletti házi kápolnájából, – „Ó, Uram Jézus, meddig és mennyi keresztet akarsz még vállamra... fekete sors, atra cura horpadt nyergére rakni?”

Kiáltott pedig ekképpen azért is, mert Bizáncból, a keleti római birodalomból, a mindig „Rómább Rómát” játszó, mindig majdnem abszolút szakadarsággal fenyegető Konstantinápolyból most levelekkel követek érkeztek, jelentvén, hogy egy-két napon belül személyesen jelenik meg a bizánci Palaiologos császár, nem kisebb ajánlattal, mint hogy egész egyháza – a római latin egyházhhoz akar csatlakozni.

Hogy ezt a császár érdekből, különböző hadi és politikai nehézségektől fojtogatva teszi, közhülyék is világosan tudhatták, – ezért kesergett Hióbként a pápa az éjjel, fejét verő lógó mécskek és lógó kereszték közepette. Épp most? a hysterica (túlzás?) diplomatica (kevésbé túlzás?) királyné koronázása előtt? De hát a császárral kikerülhetetlenül tárgyalnia kell, hátha hazug esküiből, ígéreteiből (előre hallotta már őket, előre kifolytak füléből, mint a belső beteg folyadékok), – hátha mindebből mégis lehet valamit, egyházipolitikai és egyszerű, Szent Péter-halász halaival teli hálót kihúzni az „Europica Varietas”-ból, ahogy Szepsi Csombor Márton mondta 1620-ban, elfogadható kifejezéssel.

Palaiologos valóban kutyaszorítóban volt: Bizáncban megint tomboltak az egyházi lázadások, egymás és a császár ellen, Bizáncban váratlan, vulkanikus szökőkutakként spricceltek föl a belpolitikai zűrök, zendülések, palota- és paraszt- és nemzetiségi „forradalmak”, ahová az ördög ezerküllőjű sarkantyús lábát (tű-dália, napkorong sugarai, vagina dentata) csak betette. Bizáncot fojtogatta a nagyon hatalmas Bulgária, hangyaként nyüzsgöttek a fák évjárat-köreirehöz hasonló falak alatt, – fojtogatták Russia

Meridionalis nagyfejedelmek, – és? még ráadásul? Az ókori Athén legpiszkosabb romjai közül új, „államellenes” filozófiák, radikális, racionalista és logikára (Sátán?) támaszkodó filozófusok születtek, váratlanul nagy sereg fiú- és leánytanítvány vette körül a destruktív professzorokat, az ifjúság terjesztette-erjesztette az intellektuális forrongást, – a végén még majd egy új Julianus Apostata születik soraikból!

Mindezen bajok ellen kellett Róma segítsége, noha az Örök Városnak szintén elég lyukas volt a gatyája, cézári babérlevelek nem túlságosan alkalmasak seggfoldozásra, – de a keleti-nyugati egyház egyesülése – talán! – mégis lesz olyan komoly szenzáció, hogy Európát úgy rakja, rendezi át sakkfiguráival, hogy a latin és görög partnereknek hasznuk lesz belőle.

Széphistória az széphistória, tehát szépen be kell vallanunk, hogy Palaiologos, menekülni próbálván birodalma babiloni zűrzavarából, a latin szövetség terve előtt kereszties hadjáratra akart indulni. Bizony nincs annyi ujjunk, hogy megszámloljuk azokat a királyokat, hercegeket és hercegérsekeket, (V. Orbán gyűlölte őket: ó, tartuffe-gyalázat), akik hazai szemétpiramisaikból csak ezen az egy alagúton menekülhettek: azon, mely Jézus Sírjához vezetett.

Jellemző Palaiologos ékszerre rohadt fővárosára, hogy az első nagy tanácskozás a tervezett kereszties hadjáratról *nem* katonai, sem politikai körökben játszódott le, hanem hittudósok körében, mert a hadjárat *pro*-it és *contra*-it – ó Graecia typica infelix! – legelőször *filozófiai* alakra kell helyezni. Katonák, szenátorok, stb. majd csak utánuk, még ha sejthető is volt, hogy azok törőrongynak használják az agyonkeresztelt Plató és ortodoxiába evangelizált Arisztotelész minden lapját (sorban, mint a letépett fali kalendáriumlapokat, gyűrve vagy lebegtetve vagy fattyaik papírcsónakjaként valami akkori hatyúk tavában – ilyesmi mindig akad).

A császár a trónusán, nászágymintás csüngő-sátra vagy lámpaernyője alatt úgy sorolja el pontosan érveit, ujjain ujjjaival számolva, mint ahogy ezt vértanú alexandriai Katalin szokta ezer képen: hittudósok ölében, asztalán, földön, perzsaszőnyegen, apácák és apródok és tudor clownok kezében tornyosodva, vagy orgonasíp-rendben – könyvek és könyvek és könyvek, imádott fétiseik elefántcsont-táblás vak-vakító fényeiben.

A különböző hittani szakterületeket képviselő papok gyűrűs függönyökkel elválasztva...

(számozott és címkézett mindegyik, – halottak függőyei kórházban; Salamon templomának kárpitja, mely megszakadt Krisztus halálakor; modern fürdőszobák függőyei a kád mellett, hogy a zuhany ne csapjon ki a kádon túlra; barokk és szecessziós és hangfogósan pikáns képeken a „kikelő Vénusz” porno-szemérmesen takaró függönyök; indonéziai és indokínai függönyök, mögöttük figuráldó wayang-bábok árnyképeivel; nyomortanyákon egy szobában három vagy öt függöny, elválasztván az idegen, egymást öl családok betegségeit, tűzhelyeit és varangy-vedlett kohabitációit...)

... szóval a hittudósok csoportjai így valának elválasztva.

A könyvek szent butaságának sorsa most a szokásosnál is gyorsabban beteljesült: Eusthathius Első Pátriárka (halálos bűn lett volna ebben a könyvtár-zsinat-bordély szalonban szerepelnie) nagysereg párthívével berontott a császár priváta-szofizma termébe, szétrugdosta a könyveket (pedig entellektüel is volt!), repültek, estek, vemhes sirályok vagy aranykacér pillangók – egyenesen odaállt Palaiologos elé a trónus legalsó lépcsőjéhez, ordítva gúnyolta az egész rituális-formális „kongresszust”, sátni gúnyval utánozta a császár és a tudósok érveket számláló ujjait.

Közben már özönlöttek Eusthathius katonái, a vele tartó főpapok, hermelin, Pompadour-kanapéra való válltakaróikkal, hármás-, négyes-, ötös-kereszties processzió-botok árbocerdejével. Mikor a *filozopter*-zsinat kimenekült (a császár maradt!), Eusthathius – fejet hajtva és egy ministráns kezéből kitépett tömjénezővel a császárt hódolattal körülűstölve – kijelentette, hogy a *kereszties hadjáratot* az Igazi Egyház (Eu és hívei, – ki más?) *elítéli*, – Palaiologos egy agonizáló rom-országgal akar győzni Keleten? És minek győzni, harcolni, ölni Keleten? – mikor...

Palmyra, legelső udvarhölgy lépett be apácaruhában, két legmagasabb rangúnak látszó *török* főúrral, – bölcsek, királyok, mágusok evangéliumi utóképei, – a törökökből nyugalom, szelíd fölny, intelligencia, papi méltóság, gyöngédségtől rafaeleszk-mohájú szilárdság áradt, – papiruszokkal, pénzekkel.

Mikor Palaiologos Palmyrára nézett, gondolhatott olyat is, hogy „te is fiam, Brutus?” – mely gondolat tartalma egyszerű: Palmyra régen Palaiologos ágyasa volt, és most ezekkel az agákkal és vezirekkel adta össze magát? Hogy miért? – annak közlésével Palmyra nem késlekedett. A török szultán a legkedvezőbb feltételekkel barátsági és *béke-szerződést* ajánl fel a bizánci császárnak, a két török mellette (az egyik zöld-turbános messze-néző; a másik piros sapkás, prémkörettel, gyors-gyakorlatias) ennek a szent-Bizánc szent-muszlim szent-szövetségnek megkötésére jöttek, – *akkor* akar Palaiologos kereszties-vitézkedni? (Palmyra persze edesebben fejezte ki magát, – nem bizánci volt-e Aranyuszájú szent János?)

A törökök ajándékaikat, a szerződéstervek tekercseit egy zöld jegyzői asztalra tették, Palmyra rendezte őket, körbe-koszorúba, mint valami Szent Miklóstól származó születésnap ajándékot, középebe feszületet állított, lábához Aladdin csodalámpáját, fekete haja mélyen lelógott...

(az apácához nem tartozott nyiratkozás, – leple sárga, válltól vállig félkörös fekete csipke, fáraó lány-minta ez még, – nyakán albino-korall, rozalind-igazgyöngy-bogyók, – lejjebb champignon-gomba két selymes kupolája...),

... aztán haját hátradobva, a törököket a császár elé vezette.

Erre a tehetetlen és gyáva császárban felforrta a vér. Van arca ennek a nőnek: a) szinte mohamedizálni a világ legrómaibb, legkeresztényebb császárát? és b) mutogatni neki, méccsel, mellet, ingfityulával pogány szeretőit?

Palaiologos, mazochista gúnyból, nagykomédiás hisztériából (mindennapi kenyér ez minden házban, cseppet sem feltűnő a bizánci császári házban sem) hasra vetette magát a két török előtt, meglepetés részükről sem volt tapasztalható, aztán Palmyra és Eusthathius lábai előtt...

(szőnyegszag, porszag, körömlakk, izzadt szandál, márványpadló viasza, ingmeleg, mint a moszkítóhálóként használt nájlón-tüll sálak mögött),

... szinte flagelláló fetregéssel hódolt pogány, eretnek és hetéra ellenségei előtt, oly jellemző, hogy gyűlöletét nem támadással, hanem gyáva öntámadással fejezte ki. Hagyták.

Arra nem számítottak, hogy a mindig más kínzását helyettesítő önkínzás vége mégis elég radikális fordulatot fog venni. A császár feldöntötte az asztalt, rá a török nagykövetekre – valóban azok voltak vagy csak Palmyra és Eusthathius szerződött színészei? – igen, a pofájukba vágta az ajándékokat, az égő méccses felgyújtotta Palmyra apáca-ingét, Eusthathius egyházi omátusát dobta rá, a tűz el is aludt nyomban; a császár látva a tűzoltáshoz elkerülhetetlen „ölelkezést”, a leggyalázatosabb szavakkal ordította, hogy Eu és Palmyra jobb helyet nem találtak erre, mint az Institutum Dei disputationis csarnokát? – azzal kezébe kapta a padlóra esett feszületet és pro Christokat és egyebeket üvöltve kirohant.

A palota végtelen ütvesztői álltak előtte. Majd csak elfogja közben egy pár rinocérosz-eunuch vagy légyirtó chemotoxot arcába szóró, arra bolyongó, hermafrodita udvarhölgy, mielőtt még utcára ér botrány lenne az ámokfutásból; a császár amúgy is túl tudatos volt ahhoz, hogy hamar le ne csillapodjék.

És ha lesz utcai botrány és felfordulás, – számít az? Eggyel több vagy kevesebb? Talán még „politice” jobb is lenne, esetleg? Egy

botrány biztosítva volt: Palmyra lóra pattant és végignyargalta a várost, hangosan hirdetve templomok kapujában, kéjligetek aranyrácsa előtt, cirkusz-pénztáraknál hosszú kígyóban jegyért sorban állóknak, iskolákban, kunyhókban, matrózoknak, ringlispíltől bálvány-bírás legfelsőbb törvényszékekig, barbár kaszányákban, – hirdetve hangosan, hogy Palaiologos elmebajos értelmetlenséggel határozosan, céltalanul és meddőn, vérbe és vízbe akarta fojtani Bizánc virágzó ifjúságát és a hosszú kardokat már csak mankónak használó veteránokat – a törökök ellen, akkor, amikor a basileia basilicában ott állnak a törökök bégjei, agái, basái, hogy örök békét és szövetséget kössenek Bizánccal!

Ugyanakkor Eusthátius, más utakon, az ő pártján álló püspöki karral processziózott, ugyanazzal a szöveggel, mint Palmyra, csak persze kanonikusabban, szentebb jurisztikával és több fegyverrel: betörve templomokba, felrohanva szószékekre.

Mennyi szószék! Frázis, demagógia, Cicero vagy Catilina,

– az utóbbi biztosan felcserélhető az előbbivel –, szenátorok, parlamentek: és ez, ez, ez a béldudálás, ördögduzzantás nevezetett a *Retorika* tudományának és gyakorlatának, hazugság, hercegprímási halotti beszédek hazug királyok obeliszks-magas katafalkjainál, nyomorék fiskálisok „retorikája” váloperek mocskos leleplező fotói között, tábornokok kiáltványai érdemrendek csöpögő csöcseivel, – kiátkozók, verbuválók, trónbeszédeselek. Miért ír rólatok, állítólagos szónokok, ez az epe-keserű, epe-keseredett imakönyv, ez a *Breviárium*, ha nem azért, hogy a Jedermannok, Akárkik, örök sírgödrébe rúgjon titeket, – hulljatok, potyogjatok bele, mint Palmyra pegazusának zabbetétes citromai (jutalmul híveinek fejére) – és ír azért rólok a mégis hívő (mondhatsz, öcsém, nyugodtan optimistát is) *Breviárium*, mert a valóban zúgolódó halkufár és kupi-halál kikiáltó démoszténeszek örök köztemetése után: csak *jobb* kell hogy jöjjön, – mert az az erkölcsi abszurdítás, mely szószékekről eddig elhangzott, sem biologice, sem logice nem tarthat tovább!

És hogy ír a *Breviárium* Palmyrák lovaglásáról? Cirkuszi műlovarnők flittere, fénye, a Nap szekérének lovai, kentaurok hátán specialitásokat kereső driádok, az Apokalipszis lovai és vegyes lovaglói, mohácsi vész lovasai, solymászó démon-szép nők burgundi vadászaton, szamarakat is vendégként meghívhatunk Apuleiusból, alul „lovagló” gourmande günékkel, Geákkal (asszonyokkal, Földistennővel), kloáka-romantikák Walkürjei, százkilós főhercegi Auguszták hajnali körlovaglása Martinovics levágott feje-helye körül, mögötte halottkém-külsejű halszálla udvarmester, – delfinen vízi tündérek, tomatermi lovakon klitroeszka sportgörlök.

Ezekről is miért ír így a *Breviárium*? – mint ahogy a szószékek konzervdobozaiiban ugráló rétorokról írt... műlovarnők, Kréta-szigeti bikán-bukfencezőktől sóprú-onán Goethe-boszorkányokon át az üdvösség Illés-lovainak üstököséig – mert ezek, a fanatizmus és harc és hervadt luxus megtestesítői, szintén oda hullanak, ahová a szószékek és szófosók: rájuk dobott rög helyett már önmaguk a rögök; és helyettük – Szent Orpheus *hite, reménye és szeretete* sugallja, sőt kiáltja ezt –, Palmyrák helyett is: ezerszer drekkbe-esett *rációnk és karitásunk* hófehéren *feltámad*, mert van garancia rá az egyelőre még sokszor Zoo-emberiségben!